

PRILOG

1.

Venanti Honori Clementiani Fortunati

AD FELICEM EPISCOPUM DE PASCHA

Tempora florifero rutilant distincta sereno
et maiore poli lumine porta patet,
altius ignivomum solem caeli orbita ducit,
qui vagus Oceanas exit et intrat aquas;
5 armatis radiis elementa liquentia lustrans
adhuc nocte brevi tendit in orbe diem.
splendida sincerum producunt aethera-vultum
laetitiamque suam sidera clara probant.
terra favens vario fundit munuscula fetu,
10 cum bene vernaes reddidit annus opes:
mollia purpureum pingunt violaria campum,
prata virent herbis et micat herba comis.
paulatim subeunt stellantia lumina florum
arridentque oculis gramina tincta suis.
15 semine deposito lactans seges exilit arvis,
spondens agricolae vincere posse famem.
caudice desecto lacrimat sua gaudia palmes:
unde merum tribuat, dat modo vitis aquam.
cortice de matris tenera lanugine surgens
20 praeparat ad partum turgida gemma sinum.
tempore sub hiemis foliorum crine revulso
iam reparat viridans frondea tecta nemus:
myrta salix abies corylus siler ulmus acernus
plaudit quaeque suis arbor amoena comis.
25 construitura favos apes hinc alvearia linquens
floribus instrepitans poplite mella rapit.
ad cantus revocatur aves, quae carmine clauso
pigrior hiberno frigore muta fuit.

hinc filomela suis adtemperat organa cannis
 30 fitque repercusso dulcior aura melo.
 ecce renascentis testatur gratia mundi
 omnia cum domino dona redisse suo.
 namque triumphanti post tristia Tartara Christo
 undique fronde nemus, gramina flore favent.
 35 legibus inferni oppressis super astra meantem
 laudent rite deum lux polus arva fretum;
 qui crucifixus erat, deus ecce per omnia regnat,
 dantque creatori cuncta creata precem.
 salve, festa dies, toto venerabilis aevo,
 40 qua deus infernum vicit et astra tenet,
 nobilitas anni, mensum decus, arma dierum,
 horarum splendor, scripula, puncta fovens.
 hinc tibi silva comis plaudit, hinc campus aristis,
 hinc grates tacito palmite vitis agit.
 45 si tibi nunc avium resonant virgulta susurro,
 has inter minimus passer amore cano.
 Christè, salus rerum, bone conditor atque redemptor,
 unica progenies ex deitate patris,
 inrecitabiliter manans de corde parentis,
 50 verbum subsistens et penetrare potens,
 aequalis concors socius, cum patre coevus,
 quo sumpsit mundus principe principium:
 aethera suspendis, sola congeris, aequora fundis,
 quaeque locis habitant quo moderante vigent,
 55 qui genus humanum cernens mersisse profundo,
 ut hominem eriperes es quoque factus homo;
 nec voluisti etenim tantum te corpore nasci,
 sed caro quae nasci, pertulit atque mori:
 funeris exequias pateris vitae auctor et orbis,
 60 intras mortis iter dando salutis opem.
 tristia cesserunt infernae vincula legis,
 expavitque chaos luminis ore premi;
 depereunt tenebrae Christi fulgore fugatae
 et tetrae noctis pallia crassa cadunt.
 65 pollicitam sed redde fidem, precor, alma potestas:
 tertia lux rediit, surge, sepulte meus.
 non decet, ut humili tumulo tua membra tegantur,
 neu pretium mundi vilia saxa premant.
 indignum est, cuius clauduntur cuncta pugillo,
 70 ut tegat inclusum rupe vetante lapis.
 lintea tolle, precor, sudaria linque sepulchro:
 tu satis es nobis et sine te nihil est.
 solve catenatas inferni carceris umbras
 et revoca sursum quidquid ad ima ruit.
 75 redde tuam faciem, videant ut saecula lumen,

redde diem qui nos te moriente fugit.
 sed plane inplesti remeans, pie victor, ad orbem:
 Tartara pressa iacent nec sua iura tenent;
 inferus insaturabiliter cava guttura pandens,
 80 qui rapuit semper, fit tua praeda, deus:
 eripis innumerum populum de carcere mortis,
 et sequitur liber quo suus auctor adit;
 evomit absorptam trepide fera belua plebem
 et de fauce lupi subtrahit agnus oves.
 85 hinc tumulum repetens, post Tartara carne resumpta,
 belliger ad caelos ampla tropaea refers:
 quos habuit poenale chaos, iam reddidit in te,
 et quos mors peteret, hos nova vita tenet.
 rex sacer, ecce tui radiat pars magna triumphi,
 90 cum puras animas sancta lavacra beant:
 candidus egreditur nitidis exercitus undis
 atque vetus vitium purgat in amne novo;
 fulgentes animas vestis quoque candida signat
 et grege de niveo gaudia pastor habet.
 95 additur hac Felix consors mercede sacerdos,
 qui dare vult domino dupla talenta suo.
 ad meliora trahens gentili errore vagantes,
 bestia ne raperet, munit ovile dei.
 quos prius Evva nocens infecerat, hos modo reddit
 100 ecclesiae pastos ubere, lacte, sinu,
 mitibus alloquiis agrestia corda colendo:
 munere Felicis de vepre nata seges.
 aspera gens, saxo vivens quasi more ferino:
 te medicante, sacer, belua redit ovem.
 105 centeno reditu tecum mansura per aevum
 messis abundantis horrea fruge replet.
 immaculata tuis plebs haec vegetetur in ulnis
 atque deo purum pignus ad astra feras.
 una corona tibi de te tribuatur ab alto,
 110 altera de populo vernet adepta tuo.